

ԱՄԱՆՈՐԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Մի տարի էլ անցավ պատմության գիր-
կը:

Անցնող տարին Մայր Աթոռի համար
դարձյալ եղավ աշխատանքի, կառուցումնե-
րի, աղոթքի և հաջողությունների տարի:

Անցնող տարում, հոկտեմբերյան օրերին,
համազգային հանդիսավորությամբ Մայր
Աթոռում նշվեց Հայոց Հայրապետի ծննդ-
յան 70-ամյակը, Ռուսաստանի հետ Արևել-
յան Հայաստանի միավորման 150-ամյակը
և Կ. Պոլսի երջանկահիշատակ տ. Հովհան-
նես Կոլոտ մեծավաստակ պատրիարքի
ծննդյան 300-ամյակը:

Մայր Աթոռի միաբանությունն ու պաշ-
տոնեությունը, Հայոց Հայրապետի օրհնու-
թյան ու ղեկավարության ներքո, բարի արդ-
յունքներով փակեցին 1978 թվականը և
վատ երազներով ու հավատքով, հույսով ու
ստեղծագործ աշխատանքի նոր եռանդով
լցված բաց են անում 1979 թվականի սպի-
տակ մատյանը, որը պետք է լցվի հոգևոր
ու եկեղեցաշեն, մշակութային ու հայրենա-
մկեր նոր աշխատանքներով:

Նոր տարի է: Ամանոր: Կրկին հավաք-
վել ենք միաբանական այս հարկի տակ՝
ուրախությամբ՝ ճանապարհելու 1978 թվա-
կանը և ողջունելու 1979 թվականի այգա-
բացը:

Ամանորի այս հանդեսին նախագահում է
Վեհափառ Հայրապետը՝ շրջանցատված
Մայր Աթոռի միաբաններով, Գերագույն
հոգևոր փորձրդի-անդամներով, հոգևոր ճե-
մարանի դասախոսական կազմով և ուսա-
նողությամբ ու Մայր Աթոռի պաշտոնեու-
թյան ներկայացուցիչներով:

Սեղանը օրհնում է Վեհափառ Հայրա-
պետը՝ շրջապատված տ. Սիոն, տ. Կոմի-
տաս, տ. Հուսիկ, տ. Նարեկ, տ. Գևորգ
սրբազաններով: Ամանորի սեղանները ծան-
րաբեռնված են Մայր Աթոռի բարիքներով:
Ամեն կողմ՝ ամանորյա տոնական հանդի-
սություն և խանդավառություն:

Հոգևոր ճեմարանի սաները, օրվա տոնի
խորհրդով ոգևորված, ճեմարանի եկրոպա-
կան երաժշտության դասախոս և հանրապե-
տության վաստակավոր արտիստ Խորեն
Մելիսանեջյանի ղեկավարությամբ խանդա-
վառությամբ կատարում են ճեմարանի քալ-
լերգը, «Գարուն Երևան», «Սեղանն է ա-
ռատ», ապա Կոմիտաս վարդապետի «Հա-
րայ էլի», «Ով հայկազունք» ու «Իմ չինարի
յարը» խմբերգերը:

Այնուհետև Ամանորի իմաստը խորհրդ-
դանշող բովանդակալից արտասանություն-
ներով հանդես են գալիս հոգևոր ճեմարա-
նի ուսանողները: Վաչագան սրկ. Ավետիք-
յանը արտասանում է Գեղամ Սարյանի «Օ-
րացույց»-ը, Հրաչ սրկ. Օղյուզյանը՝ Միսաք
Մեծարեցի «Տուր ինձի, Տեր»-ը, Հովսեփ
սրկ. Պալըզյանը՝ Դանիել Վարուժանի «Ան-
դաստան»-ը, Վարդան Մկրտչյանը անգլե-
րեն լեզվով արտասանում է Ռոբերտ Պրնչի
«Իմ սիրտը լեռներում է»-ն, իսկ Արա Տա-
քեայանը ռուսերենով՝ Լերմոնտովի «Տու-
չի»-ն:

Հայոց Հայրապետի Նոր տարին շնորհա-
վորում է հոգևոր ճեմարանի տեսուչ տ.
Հովհաննես ավագ քհն. Մարությանը, որը
համառոտակի կանգ է առնում անցնող տար-
վա ընթացքում Հայոց Հայրապետի եկեղե-
ցաշեն, հայրենաշեն, մշակութային և հայրե-
նասիրական գործունեության վրա և մաս-
նավոր կարևորությամբ շեշտում Վեհափառ
Հայրապետի «հայրական վերաբերմունքը
հոգևոր ճեմարանի հանդեպ»:

Տեսուչ տեր՝ հայրը նշում է, «որ այս տա-
րի մեր նախկին ուսանողներից հիմա՝ Սո-
րին սրկ. Մանդալյան, Կիրակոս սրկ. Հով-
անյան, Բյուզանդ սրկ. Գալաչյան, Դերե-
նիկ սրկ. Սայան և տ. Թադեոս քհն. Ավագ-
յան, ապրիլ ամսին պաշտպանեցին իրենց
դիպլոմային աշխատանքները, որից երեքը՝
Ավետիք արդ. Մանդալյան, Կոմիտաս արդ.
Հովհանյան և տ. Թադեոս քհն. Ավագյան,

արդեն նվիրված են եկեղեցուն, որպես հոգեվորականներ:

Մայիսի 27-ին, ս. Գրիգոր Լուսավորչի «Ելն ի վիրապէն» տոնի օրը, Գ. խարանի ութ ուսանողներ սարկավագ ձեռնադրվեցին և Բ. խարանի չորս ուսանողներ ստացան ուրար կրելու իրավունք: Ուրախալի է մաս, որ համարվում է Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի միաբանության շաքերը: Մեր նախկին ուսանողներից Հովհաննես սրկ. Գրվրգյանը և Բյուզանդ սրկ. Գալաթյանը դեկտեմբերի 24-ին ձեռնադրվեցին կուսակրոն քահանաներ՝ վերանվանվելով Մյուսոն և Առաքել աբեղա:

Այս Նոր տարվա ուրախ, հուզիչ առիթով թույլ տվեք, Վեհափառ Տեր, շնորհավորել Ձեր Նոր տարին, շնորհավորել Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի սիրելի միաբանության, դասախոսական կազմի, աշխատավորության Նոր տարին: Մաղթում ենք Ձեզ քաղում առողջ նորանոր տարիներ՝ Էջմիածնի պատմության փառքի համար, մեր եկեղեցու պայծառության համար:

Հանուն հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմի, Հայոց Հայրապետի Նոր տարին շնորհավորում է հոգևոր ճեմարանի վաստակավոր դաստիարակ և «Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» շքանշանակիր պրն. Պարգև Ծախբազյանը:

«Վեհափառ Տեր,

Մայր Աթոռի կյանքում գեղեցիկ ավանդույթ է դարձել ամեն տարի, դեկտեմբերի 31-ի գիշերը, Ձերդ Վեհափառության գլխավորությամբ, հավաքվել Մայր Աթոռի միաբանական այս սեղանատանը, շքեղորեն զարդարված տոնածառի պսպղուն լույսերի ներքո և հայրենական բարիքներով ծանրաբեռնված սեղանների շուրջ՝ միասնաբար դիմավորելու Նոր տարին ուրախ տրամադրությամբ:

Հաճախ հարց եմ տվել ինքս ինձ. ինչո՞ւ են մարդիկ սովորաբար ուրախանում այս օրը. ավելի տրամաբանական չէ՞ր, որ տխրեին: Չէ՞ որ տարեմուտի գիշերը մի տեսակ անցյալը ապագայից սահմանազատող այն հանգրվանն է, այն կետը (գոնե պայմանականորեն այդպես է ընդունված), որի վրա կանգնած՝ մարդիկ մի կողմից հետադարձ մի հայացքով անդրադառնում են իրենց անցյալ կյանքին, իսկ մյուս կողմից՝ դեմ-հանդիման կանգնում անըստույգ մի ապագայի սուաջ: Արդ, անդրադարձը սեփական անցյալը միշտ էլ բնական մի տխրության, թախիծի, մի տեսակ ափսոսանքի զգացումով է համակում մարդուն ոչ միայն նրա համար, որ այդ անցյալը գումարն է մարդու կյանքից վերջնականապես խլված, կրճատված, սպառված

օրերի, այլ նաև նրա համար, որ այդ օրերը լցնող բոլոր գեղեցիկ ապրումները, հույզերը, ձգտումները այնքա երբեք չեն կրկնվելու, անդառնալի են որպես հավետ չթացած ներքին հարստություններ:

Այսպես է անհատական կյանքի տեսանկյունից: Իսկ ապագայի անհայտության դիմաց մարդու համակող տիրական զգացումը դարձյալ տխրության առիթ տվող ճնշող անհանգստությունն է, քանի որ ապագան միշտ չէ, որ մարդուն վերապահում է հաջողություն ու երջանկություն, երբեմն նաև՝ ձախողություններ, անակնկալ դժբախտություններ: Եվ սակայն, հակասակ այս իրողության, Ամանորի նախօրյակին մարդիկ զարմանալիորեն ուրախանում են, ճիշտ այնպես, ինչպես գրավիչ ճանապարհորդությունների նախօրյակին՝ ստանց անդրադառնալու, որ այդ ճանապարհորդությունները կարող է երբեմն անապասելի դժվարությունների ու անախորժությունների առջև դնել իրենց:

Դրա պատճառը գուցե կյանքի, գալիքի նկատմամբ մարդու քնածին լավատեսությունն է: Գուցե նաև այն, որ Նոր տարին իր մեջ ունի հավետ վերանորոգվող կյանքի խորհուրդը: Եվ մարդիկ, որպես հասարակական էակներ, բնազդաբար, տարերայնորեն անձնատուր են լինում այդ վերանորոգվող կյանքի ուրախանում:

Այդ ընդհանուր ուրախությանը այսօր մասնակից ենք նաև մենք: Սակայն մեր ուրախությունը գիտակցված ուրախություն է: Մենք բոլորս՝ Մայր Աթոռի միաբաններ, պաշտոնյաներ, դասախոսներ և ուսանողներ, ուրախանում ենք և մխթարված ու հպարտ, որ անցնող տարին, Ձերդ Սրբության դեկավարության ներքո, Մայր Աթոռի համար եղավ արդյունավետ իրադարձություններով հարուստ շինարար գործունեության մի տարի: Ձեր հովվապետական այցելությունը Լոնդոն և Ժնև այս տարվա հունիս ամսին և Ձեր ունեցած հանդիպումներն ու շփումները տեղի ազգային շրջանակների հետ, Ձեր արտասանած քարոզներն ու ճառերը ջերմացրին և խանդավառեցին այդ երկրներում ապրող մեր ժողովրդի բազմահազար զավակների սրտերը՝ ամրապնդելով նրանց հոգևոր կապերը ս. Էջմիածնի և մայր հայրենիքի հետ: Լոնդոնում Ձեր հովանավորությամբ բացումը կատարվեց «Հայ երաժշտական ինստիտուտ»-ի, որ մի նոր, նշանակալից երևույթ է տիպաբանության կյանքում: Ժնևում Դուք պաշտոնական հյուրը եղաք Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի, և Ձեր այցելությունը միջեկեղեցական այդ մեծ կազմակերպության կենտրոնին՝ առավել բարձ-

բացրեց հայ եկեղեցու հեղինակությունը միջազգային մակարդակի վրա: Այս տարի էր դարձյալ, որ ծրագրվեց հիմնադրումը ժնկում ԵՀԽ-ին առընթեր հայ եկեղեցու էկումենիկ մի կենտրոնի (այդ ուղղությամբ արդեն կարևոր քայլեր առնված են), որը կոչված է առավել ընդլայնելու և սերտացնելու հայ եկեղեցու և Մայր Աթոռի էկումենիկ կապերը քույր եկեղեցիների հետ:

1978 թվականի հոկտեմբերին համազգային ցնծության և խանդավառության մթնոլորտում նշվեց Ձերդ Վեհափառության ծրագրային 70-ամյակը: Այդ առթիվ մեր պետությունը Ձեզ պարգևատրեց «Ժողովուրդների բարեկամության» շքանշանով՝ բարձր գնահատելով Ձեր հայրենասիրական և խաղաղասիրական գործունեությունը:

Նույն ամսին Մայր Աթոռում հանդիսավոր իրադրության մեջ նշվեց Ռուսաստանի հետ Արևելյան Հայաստանի միավորման 150-ամյակը, ինչպես նաև Կ. Պոլսի երջանկահիշատակ Հովհաննես Կոլոտ պատրիարքի ծննդյան 300-ամյակը:

Անցնող տարվա ընթացքում ավարտվեց արդիական հարմարություններով կառուցված Մայր Աթոռի նոր վանատունը:

Մայր տաճարում տեղի ունեցան քահանայական ձեռնադրություններ, Մայր Աթոռի միաբանությունը համալրվեց կուսակրոն երիտասարդ և խոստումնալից նոր հոգևորականներով:

Վերջերս Մայր Աթոռի աշխատակիցներից և Ձեր մերձավոր աշխարհական գործակիցներից ոմանք իրենց կրթական, դաստիարակչական, եկեղեցական բազմամյա աշխատանքի և ծառայությունների համար պարգևատրվեցին «Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» և «Ս. Ներսես Ծնորհալի» շքանշաններով: Ահա այս և նման բազում այլ արդյունավետ, շինարար գործերով նշանավորվեց անցնող տարին Մայր Աթոռի կյանքում:

Այս բոլորը ոչ միայն մխիթարում են մեզ և ուրախությամբ լցնում մեր սրտերը, այլև մեզ մղում են առավել լավատես լինելու Մայր Աթոռի պայծառ ապագայի նկատմամբ:

Վեհափառ Տեր, Ձեր գահակալության ավելի քան երկու տասնամյակների ընթացքում Մայր Աթոռը դարձավ ստեղծագործ եռուն աշխատանքով ապրող ու շնչող բազմաճյուղ հոգևոր մի հաստատություն: Այդ հաստատության մեջ իր առանձնակի տեղն ունի հոգևոր ճեմարանը, որը, ինչպես ընդունված է ասել, հոգևոր նոր սերնդի պատրաստման դարբնոցն է և, որպես աղայիսին, հանդիսանում է Մայր Աթոռի կենդանի զարկերակը: Այդ տեսակետից մեր հոգևոր ճեմարանի դասախոսներին վրա ծան-

րանում է լուրջ և պատասխանատու աշխատանք: Մեր գործը կրթականից ավելի՝ մի իմաստ ունի: Մենք կոչված ենք մեր ուսանողներին տալու քրիստոնեական դաստիարակություն, հավիտենական արժեքներ գնահատելու ընդունակ, իդեալի և բարձր բարոյականի տեր մարդը կերտելու նրանց մեջ: Մեր եկեղեցին այսօր, գուցե ավելի քան երբևէ, կարիքն ունի քրիստոնեական բարոյականությամբ ներթափանցված, գաղափարական բարձր մղումներ և տեսիլք ունեցող երիտասարդ հոգևոր սպասավորների: Մենք այսուհետև էլ ջանք ու եռանդ չենք խնայելու, որպեսզի այդ ուղղությամբ Ձեր և մեր սպասումներն իրականանան, և ապագայում մեր եկեղեցին ունենա նվիրյալ, լուսամիտ, իրենց հավատի մեջ ամրապինդ, հայրենասեր ու մարդասեր Ձեզ արժանի հաջորդներ:

Այս տոնական ուրախ առիթով թույլ տրվեք, Վեհափառ Տեր, հանուն հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կազմի, շնորհավորել Ձեր Նոր տարին և մաղթել, որ դեռ երկա՛ր ու երկա՛ր տարիներ ծաղկուն մնա հովվապետական գավազանը Ձեր բարի ու գործունյա ձեռքերի մեջ, որպեսզի Ձեր իմաստուն ղեկավարության ներքո աճի ու զորանա երկհազարամյա մեր Մայր եկեղեցին, որպեսզի Արարատի փեշերին, հայրենի ջերմ արևի տակ, միշտ ծաղկի ու պայծառանա Մայր Աթոռն ու Էջմիածինը խաղաղ ու բարօր պայմանների մեջ՝ ի մխիթարություն Ձեզ և հուրախություն հավատացյալ Ձեր զավակների, որ ի հայրենիս և ի սփյուռն աշխարհի:

Թող բարի և շնորհավոր լինի Ձեր Նոր տարին, Վեհափառ Տեր»:

Գ լսարանի ուսանող Հովհաննես սրկ. Ղազարյանը, հանուն ճեմարանի ուսանողության, նույնպես շնորհավորում է Հայոց Հայրապետի Նոր տարին՝ շեշտելով.

«Ուրախության և ցնծության թույլներ ենք ապրում այս հանդիսավոր երեկոյի առթիվ:

Ավանդության համաձայն, բոլորս, ինչպես մի մեծ ընտանիքի զավակներ, Ձերդ Սրբության գլխավորությամբ, հավաքվել ենք այս սուրբ հարկի տակ՝ հրաժեշտ տալու պատմության գիրկը անցնող հին՝ 1978 տարուն և դիմավորելու նոր՝ 1979 տարին:

Ծուրջ երկու հազար տարիներ առաջ Աստուծո Որդին՝ Հիսուս Քրիստոս, եկավ աշխարհ՝ ատելության ու թշնամանքի ճաճիներում խեղդվող մարդկությանը քերելով խաղաղության լույսը՝ աստվածաբան սիրո պատգամը: Արդյոք մարդկությունը հասկացե՞լ է մեր Փրկչի Մարդեղության, Խաչե-

լության, Թաղման, Հարության և Համբարձման խորհուրդների իմաստները:

Այսօր էլ երկրագնդի տարբեր անկյուններում հոսում է անմեղ մարդկանց արյունը, միլիոնավոր մանուկների աչքերը ողողված են դառը արցունքներով, չեն դադարում ականջ ծակող մայրերի ողբն ու կոծը: Ինչպես միշտ, այժմ էլ մարդկությանը հարկավոր է խաղաղություն:

Վեհափառ Տեր, այս կապակցությամբ բոլորիս քաջ ծանոթ եմ Ձեր մեծ գործերը, որոնք կատարել ու կատարում եք համար մարդկության խաղաղության համար:

Ծնորհավորելով Ձեր Նոր տարին, ցանկանում եմք Ձերո՞ր Սրբությանը երկար տարիների կյանք և քաջատոլջություն, որպեսզի շարունակեք Ձերո՞ր աստվածահաճո գործը:

Իսկ մենք՝ հոգևոր ճեմարանի ուսանողներս, վատահեցում եմք Ձեզ, Վեհափառ Տեր, որ այն սերմերը, որոնք այս սուրբ հաստատության կողմից սերմանվում են մեր հոգիների մեջ, ծիլեր կտան. «Ընդ միոյ երեսուն և ընդ միոյ վաթսուն և ընդ միոյ հարեր»:

Հանուն Մայր Աթոռի միաբանության, Վեհափառ Հայրապետի Նոր տարին շնորհավորեց նաև, երախտագիտությամբ և որդիական սիրով աղեցում, տ. Կոմիտաս արք. Հովնանյանը:

Ամանորական սեղանների շուրջ ուրախությունն ու խանդավառությունը քազմապատկում է հոգևոր ճեմարանի «Զվարթնոց» նվագախումբը՝ կատարելով «Լո՛ւ գիշեր, սո՛ւրբ գիշեր» ծննդյան գողտրիկ երգը, ապա «Լերկերիջիների խմբերգը», «Հին ռումինական քալար», «Ծիծեռնակ», «Հին աշխարհը չեմ տեսել» և «Գալիս ես, գալիս ես» խմբերգերը:

Ամանորական սույն հանդիսությանը ներկա էին նաև ուխտավորաբար Մայր Աթոռում գտնվող Արգենտինայի հայոց տիրախնամ թեմի Կենտրոնական վարչության ներկայացուցիչ տիար Գալուստ Տեր-Մարտիրոսյանը և ամերիկահայ հոգեբան, պրոֆեսոր Հակոբ Փամբուկյանը: Հարգելի հյուրերը նույնպես սրտագին խոսքերով շնորհավորեցին Հայոց Հայրապետի և բոլոր ներկաների Նոր տարին հայրենասիրական ջերմ ու խանդավառ խոսքերով:

Նոր տարվա տոնակատարության վերջում Գ. լսարանի ուսանող Խաչիկ արկ. Խարազյանը երգիծական բնույթ կրող դիպուկ և զավեշտական կաղանջեքներ է բաժանում գրեթե բոլոր ներկաներին՝ առաջացնելով ծիծաղ և ստեղծելով ուրախ մթնոլորտ:

Ամանորին նվիրված հանդիսության ա-

վարտին ընդհանուր խանդավառության մեջ հրավիրվում է Հայոց Հայրապետը՝ Իր օրհնությունն ու պատգամը տալու բոլոր ներկաներին:

ՎԵՀԱՓԱՐ ԶԱՅՐԱՊԵՏԻ ՊԱՏԳԱՄԸ
ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԹԻՎ

«Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ»:

Այս իմաստալից խոսքերը հիշեցինք Մենք այս պահին, որ, ինչպես գիտեք, սաղմոսներից է: Հեղինակը Դավիթ մարգարեն է, մեծ սաղմոսագում: «Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ»: Երկինքը պատմում է Աստուծո փառքի մասին: Կարծում եմք, որ այս խոսքերը հարմար է այսօր հիշել, որովհետև Նոր տարին երկնքի հետ կապ ունի, ավելի ճիշտ՝ կապ ունի երկնային մարմինների շարժումների հետ: Ինչպես գիտեք, մեր երկրագունդը արևի շուրջը մի տարվա ընթացքում մի շրջան է կատարում: Այս պահին նա զրտնրվում է այսպիսի մի հանգրվանի առաջ, երբ մի անգամ ևս իր շրջանը կատարեց արևի շուրջ, և սկսելու է հաջորդ շրջանը արևի շուրջ, վաղվանից սկսյալ:

Սաղմոսագում՝ Դավիթ մարգարեն, իր ժամանակ, այսինքն երեք հազար տարի առաջ, անշուշտ չէր պատկերացնում տիեզերքը այնպես, ինչպես այսօր մենք եմք պատկերացնում: Իր ժամանակին բոլոր մարդիկ երկինքը պատկերացնում էին մի մակերեսի վրա, հսկա մի կափարիչի նման, երկրագունդը մեջտեղը անշարժ կանգնած: Այս էր մոտավորապես պատկերացումը նաև Դավիթ մարգարեի: Իհարկե աղքատ մի պատկերացում, սակայն, այնուամենայնիվ, Դավիթ մարգարե իրավամբ հիանալով այդ հրաշալի տեսարանի վրա՝ բացականչել էր. «Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ»: Հիմա Մենք մտածում եմք, հապա եթե Դավիթ ապրած լիներ մեր օրերին և պատկերացում ունենար տիեզերական անսահման տարածությունների, պատկերացում ունենար արեգակնային անթիվ-անհամար դրությունների, տիեզերական մարմինների շարժումների մասին, եթե նա իմանար, որ մեր արեգակնային դրությունը մեկ փոքրիկ մասն է տիեզերքի անհունության, առավել մեծ հիացումով պիտի բացականչեր. «Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ»:

Կարծում եմք, որ գիտության մեր օրերի նորանոր նվաճումները առավել ստուգությանը պատմում են Աստուծո փառքի մասին, տիեզերքը ստեղծող ուժի մասին: Այս գիտակցությամբ է, որ հոգևորականներս դիմավորում ենք Նոր տարին և այն հապ-

տատ համոզումով, որ գիտությունը ապագային տակավին շատ ավելի մեծ հայտնագործություններ է կատարելու, հետզհետե առավել փառավորելով անունը տիեզերքի Ստեղծողին, որովհետև ինչպես էլ որ մտածենք, մարդկորեն անհնար է խորհիլ, թե այս անսահման և ներդաշնակ տիեզերքը իր միլիոնավոր երկնային մարմինների մաթեմատիկ ճշտությամբ շարժումներով լինի պատահականության արդյունք։ Նույնիսկ գիտության ճանապարհով կհասնենք տիեզերքի Ստեղծիչի, այսինքն Աստուծո գոյության գաղափարին։

Բայց Աստուծո փառքին մասին ոչ միայն նյութական տիեզերքն է պատմում, այլ նաև մարդկային կյանքի տիեզերքը։ Մենք, իբրև հոգևորականներ, ավելի ենք շեշտը դնում այդ տիեզերքի վրա։ Դա մարդու կյանքում և նրա գիտակցության մեջ՝ բարոյականի հրամայականի իրողությունն է, ճշմարիտի, բարու, գեղեցիկի, արդարության ու ազատության հրամայականները, մեծ գաղափարներ, որոնցով մարդ արարածը կարող է իրոք հպարտանալ։

Հիսուսի Ավետարանը ամենափառավոր հուշարձանն է մարդկային բարոյականի հրամայականին։ Ծանոթ է գերմանացի փիլիսոփա Էմմանուել Բանթի խոսքը, որ իր գերեզմանի վրա արձանագրված է իբրև նրա ամենանշանակալից մտածումը, որ է՝ «Այս աշխարհում ինձ հիացնում են երկու բան՝ աստղագաղղ երկինքը և մարդու հոգու մեջ բարոյականի հրամայականը»։

Այս հրամայականի դրոշակակիրներն ենք մենք հոգևորականներս։ Դուք, սիրելի սաներ, այստեղ շատ առարկաներ եք սովորում, բոլոր այդ գիտելիքները օգտակար են ու անհրաժեշտ։ Բայց իմացեք, որ բոլոր գիտելիքների պակասվորումը լինելու է՝ ձեր հոգիների մեջ ստեղծել բարոյականի զգացումը, բարոյականի հրամայականը։

Մեր ժամանակաշրջանում աշխարհի ամեն կողմ այդ գիտակցությունը տատանումի մեջ է, խախտումներ կան և պես-պես անկումային, ողբերգական կացություններ։ Այդ բոլոր ողբերգությունների բուն պատճառը այն է, որ մարդոց մեջ տակավին ան-

կազմակերպ է բարոյականի հրամայականը։ Մենք մեր ուժերով, մեր եկեղեցու և ժողովրդի կյանքում աշխատում ենք այդ բարոյական գիտակցությունը զորացնել։ Մեր հոգևոր ճեմարանը նույն հոգևոր-բարոյական նպատակի կենսագործումն է հետապնդում։

Մենք մաղթում ենք, որ մեր եկեղեցու հոգևոր սպասավորների, մեր ամբողջ ժողովրդի հոգու մեջ, մանավանդ երիտասարդության շարքերում, թե՛ Հայաստանում, թե՛ արտասահմանում, կազմավորվի, աճի և ծաղկի բարոյական նկարագիրը։

Մի ժողովուրդ արժի այնքան, ինչքան կարողանում է իր զավակների կյանքով ու գործում դրսևորել ու արժեկրեղ բարոյականի հրամայականը իր բոլոր վեճ ու ազնիվ իրագործումներով։

Նոր տարվա ընթացքին սուրբ Հոգին թող նոր շնորհներով լուսավորի ձեզ բոլորիդ, մանավանդ ձեզ՝ երիտասարդ միաբաններիդ և ուսանողներիդ, որպեսզի առավել զորանա ու պայծառանա ձեր հոգիների մեջ բարոյական նկարագիրը։

Ծնորհավորում ենք ձեր Նոր տարին հայրապետական օրհնությամբ։

Օրհնության Իր խոսքի ավարտին Վեհափառ Հայրապետը այս ուրախ առիթով Իր ուշադրությանն է արժանացնում 1978 թվականի ընթացքում ս. Գեղարդ վանքում կատարված եկեղեցաշեն, բարվոք և հոգևոր ծառայությունները և լանջախաչեր է շնորհում ս. Գեղարդ վանքի վանահայր տ. Եղիշե քհն. Սարգսյանին՝ վարդապետական ականակուր լանջախաչ, քահանայական լանջախաչ՝ տ. Մովսես քհն. Ղազարյանին, տ. Գուրգեն քհն. Մուրադյանին և տ. Աթանաս քհն. Մովսիսյանին, ինչպես նաև Մարտանարի ծիսակատար տ. Մանուկ քհն. Մարգարյանին։

Ամանորին նվիրված հանդիսությունն ավարտվում է միաբանական սեղանատանը ժամը 23-ին՝ խմբովին երգված «Հայր մեր»-ով և Հայոց Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով։

ՄՅՈՒՌՈՒՆ ԱԲԵՂԱ ԳԸՎԸԳՅԱՆ

